

Jul, Avgustus, Antonini,
 Gor Trojanskih žensu mil,
 Teodozi, Konstantini,
 Ot, deželo nam slovil itd.

Dolgo Franca, Karolino
 Živi, Ti, Jehova, Bog!
 Osrečuj nam domovino
 Cesar sveta krog in krog!

b) V „Krajnski Čbelici“ l. 1830 v I. Bukvic. se nahajajo J. Zupanove razum perve: Čbelica, katero podaja hvaležna Krajnsina Njega Ekscelencii gospodu Jožefu Kamilu Baronu Šmidburgu, dednimu Točaju Trierskimu, c. k. skrivniku Svetvavcu, Poglavarju Ilirskiga kraljestva itd. itd.: „Désčik, drujga varh Otona, — Že slovi devet sto lét, — Tebe Korotan, Emona — Smé med varhe svoje štét' itd.“ — pesmi naslednje: 1. Jesen: „Udrimo! mlatimo, — Pšenico zlató, — Stóg, ódre praznimo, — Še treba jih bo.“ (II. nat. str. 17—19) itd. — In str. 54—69: 2. Zdravica verh Ljubelja pita Krajncam od regimenta Wimpfen jesen 1827. — 3. Henrik IV. — 4. Smert s plešavcam. — 5. Lah od Krajnca. — 6. Nemka od Krajnic: „Na glavi nesejo — Škof polen vodé! — Nikdar ne uprejo — Va-nj svoje roke.“ — „U cerkvi ganila — Me belih peč stran: — Nagledati bila — Se nisim u stan.“ — 7. Glas za Krajnce 1813. — 8. Krim o prulski obletnici: „Krim zaúka, Bistri poje: — Danas mólčat' kdo bi znal? itd.“ — 9. Kopuna v kurnjeku. — 10. Duhovi — Tatovi. V zgleđ bodi spév:

Kopuna v kurnjeku.

Eden debel, eden droben.

Jetnika zdihvala	Nesreče tolstjaka
V kopúnjeku sta,	Kostjak se ni bal:
Mast en'ga obdala,	Kdo, méni, drobnjaka
Drug' suha terská.	Bo v gerlo jemal?
Vsak dan potehtuje	Suhota rešila
Par Lenart, jedun,	Ni golih kostí!
Rotèn obleduje	Dva tedna minila,
Dopítan kopun.	Vertèn rumení!
Ti, merha debela!	Jezí požeruha
Klal jutro te bom;	Trósiti prosó:
Bi ritati jela,	Gre v dno mu trebuha
Poderla si dom.	Kopunče pustó.

Sim bogat, premožen,
 Pervabim volká,
 Sim reven, ubožen,
 Davít' ne nehá.

Za temi pesmami glasi se sloveči Zupanov „Krajnski Plutarčik“ in v njem: 1. Baron Ungnad Hans: „Nemškuta rodila, — Turčín se bojí, — Um, vojska slavila — Baronovo kri“ itd. — 2. Baron Herberstein Žiga: „Ipava dojila, — Kralj v Moskvo poslà, — Evropi

pred bila — Mal' znana Moskva. — 3. Baron Turjaški Andrej. — 4. Baron Valvazor. — 5. Baron Pelchofer. — 6. Baron Halerstein. — 7. Baron Kavalari. — 8. Baron Vega: „V Moravčah zibala — Gorenka je mat', — Bombarda podala — Poznej' baronat. — Mogunco strahuje, — Gal'jane spodi, — Mateme spisuje, — Amer'ko uči“. — 9. Baron Cojz Karl. — 10. Baron Cojz Žiga. — V zglede bodita:

Baron Valvazor.

Za Krajno premožen,	Katéra dežela
Za Krajno učén,	Ma večí možé?
Za Krajno ubožen,	Prek morja, Ljubela
Za Krajno rojén.	Gre njega imé.
Kar Gerki so znali,	Učenim Londona
Kar Lahí od njé,	Je Valvazor znan,
Kar drugi pisali,	Částili barona,
Vse Valvazor vé.	V njih družbo bíl djan.
Arhive preiše,	Část Krajne on trobí
Netrudén za nas,	Po svetu okrog:
Nam bere, nam piše,	Část njemu u grobí,
Da grade, da čas.	Bod' hvaljen za-nj Bog!

Baron Cojz Žiga.

Povsod se učiti,	Petero jezikov
Svét viditi sam,	Verh moj'ga kramljá,
To gnalo ga iti	Cirila nas Grikov
V Rim, Amsterdam.	Brat' knige ravná.
Mat' Krajna imela	Sromake, bolnike
S'nu ljubsiga ní,	Odéva po stó,
Za Krajnšino vnela,	Kup' ranjenim like
Nam oča rodi.	Blazino mehko.
Vodnike, Linharte	Slovi do Londona
Je Žiga budil,	Mineralogec,
Bod' bukve bod' karte,	Do Kube, Kantona
Rad z njimi delil.	Z jeklino kupec.

Préd Sava nehála
 'Z Bohinja teč' bó,
 Ko zábiti znala,
 Cojz! hišo tvojo.

Od str. 78 do 88 pa slovijo glasovite Zupanove „Pšice“ in sicer: 1. Mati svari hčer pred naboreti. — 2. Lenart. — 3. Iblana. — 4. Matičik. — 5. Nežka. — 6. Mladosti. — 7. Ropotulji. — 8. Hinavec. — 9. Hinavka. — 10. Obetun. — 11. Prijatelj lizun. — 12. Petica moží. — 13. Kača gadu. — 14. Kmet osebenku. — 15. Rokovnjač. — 16. Prava milostina. — 17. Bogatin. — 18. Dolenci Gorenci, Gorenci Dolenci. — 19. So-

va senici glavana. — 20. Čič v nič, delovec kruhovec. —
V zgled naj so:

Matičik.

Jo išem, ne maram
Za dote zlaté,
Po rož'cah ne baram,
Prenaglo miné:
Najt' zvesto dušico,
Prijazne oči,
Razumno glavico
Matičik želf.

Hinavec.

Očitno obira
'Z Tersata molké:
Na skrivnim odira
Sromake Anžè.

Bogatin.

Ne vé mi levica,
Kaj desna podá:
Ne da nič desnica,
Nič leva ne zna.

Nežka.

Ga išem, ne maram
Za usta sladké,
Po méstu ne báram,
Me mika poljé.
Pijane mušice,
Povsotnih oči,
Nevkrétne butice
Se Nežka boji.

Hinavka.

Sladko perterduje,
Pohvali še slaj':
Tla rada kušuje,
Opravlja še raj'.

Čič v nič, delovec kruhovec.

Bil čiček premožen,
Zdaj vinarja ni,
Bil delav'c ubožen,
Zdaj v zlatih tičf.

Poduk v risanji na ljudskih šolah po Grandauer-jevih predlogah.*)

(Iz Oesterr. Schulbote.)

(Konec.)

Na višji stopinji se riše brez vseh pomožnih pik in učenec si mora sam določiti toček za podporo, kjer mu jih je treba. Najprej gre gledati na to, da se določi in omeji prostor, kamor ima priti risava. Pri tem se postopa različno, kakor že terja oblika risave, katera se ima napraviti. Ali se v določenem daljavi od levega roba na papirji potegnejo navpične čerte, — te se potem razdele v več enakih delov, in po velikosti teh delov se določi, kako daleč imajo biti pike vsaksebi (Grandauerjev zvezek VI., pola 55., pod 13. in 14.), ali pa se potegne v sredi papirja navpična pomožna čerta, na kateri se določi, kako velika in kako razdeljena bode podoba (zvezek IV., pola 51., 52., 53., 56.). — VII. sešitek ima še več oblik, iz katerih se vidi, kako se mora razdeliti prostor na papirji s točkami različno nastavljenimi. Kedar se imajo risati sestavljene oblike, kakoršne so odbrane za višjo stopinjo, gre posebno paziti na to, da učenci prvotne čerte, kar moč natančno

*) Grandauer. zvezki se lahko posamezni naročé, vsak stane 40 kr. na Dunaji.